

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/121/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122208459
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4122208459.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v právnej veci žalobcu Tatra banka, a.s., so sídlom Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava, IČO: 00 686 930, zastúpeného spoločnosťou RASLEGAL, s.r.o., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO: 36 855 561, proti žalovanej N. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX G. - V., zastúpenej matkou Q. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX G. - V., o určenie neúčinnosti dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva a iné a o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 16C/74/2022-82 zo dňa 20.09.2022 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým zakazuje žalovanej nakladať s finančnými prostriedkami na jej účtoch do výšky 62.511,51 eura, a to spotrebovať, požičať, darovať a vybrať ich až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16C/74/2022, a v ostatnej časti uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie v konaní o určenie neúčinnosti dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva rozhodol o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia napadnutým uznesením vo výroku I. tak, že tento návrh zamietol. Zároveň vo výroku II. rozhodol o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo výške 16,50 eura a vo výroku III. rozhodol o oprave uznesenia č. k. 16C/74/2022-42 zo dňa 22.08.2022 v časti výšky súdneho poplatku z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v správnej výške 16,50 eura. Toto rozhodnutie vo výroku I. súd oprel o ustanovenie § 324 ods. 1, 3 § 325 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) a § 328 ods. 1 zákona č. 160/2005 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobca podal v konaní dňa 19.08.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal uložiť žalovanej povinnosť zákazu nakladania s nehnuteľnosťami vedenými Okresným úradom G., katastrálnym odborom, nachádzajúcim sa v okrese G., obci G., katastrálnom území V., zapísanými na príslušnom liste vlastníctva ako: a) rodinný dom V. XX/XX so súp. č. XXX, postavený na pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXX/X; b) rodinný dom so súp. č. XXX, postavený na pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXX/X; c) pozemok parcely reg. „C“, zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXX/X o výmere 155 m²; d) pozemok parcely reg. „C“, záhrada, s parc. č. XXX/X o výmere 198 m²; e) pozemok parcely reg. „C“, zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXX/X o výmere 59 m²; f) pozemok parcely reg. „C“, zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXX/X o výmere 99 m²; g) pozemok parcely reg. „C“, zastavaná plocha a nádvorie, s parc. č. XXX/X o výmere 122 m², a to najmä previesť vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam kúpnu zmluvou, darovacou zmluvou, zámennou zmluvou, vložiť tieto nehnuteľnosti ako nepeňažný vklad do základného imania obchodnej spoločnosti alebo družstva, zaťažiť tieto nehnuteľnosti záložným právom, vecným bremenom, zriadiť zabezpečovací prevod vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, tieto nehnuteľnosti prenajať, vypožičať, odstrániť, zničiť, poškodiť, urobiť neupotrebitelnými, zriadiť na týchto nehnuteľnostiach stavbu alebo nakladať s nehnuteľnosťami iným

spôsobom, ktorým by v katastri nehnuteľností Slovenskej republiky došlo ku zmene parcelného čísla, súpisného čísla alebo ku zmene tvaru alebo hraníc týchto nehnuteľností, a to až do právoplatného skončenia tohto konania o určenie právnej neúčinnosti dohody dedičov. Súčasne podal žalobu, na základe ktorej žiadal určiť, že právny úkon - dohoda dedičov Q. A., nar. XX.XX.XXXX, a maloletej N. A., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorená dňa XX.XX.XXXX pred notárom B. T. W. O., so sídlom C. X, G., ako súdnym komisárom, ktorá bola schválená uznesením Okresného súdu Nitra, prostredníctvom B. T. W. O., zo dňa 14.03.2022 sp. zn. 36D/229/2021, Dnot 279/2021, je voči žalobcovi právne neúčinný. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol uznesením č.k. 16C/74/2022-42 zo dňa 22.08.2022 tak, že návrh zamietol a súčasne uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh na vydanie neodkladného opatrenia vo výške 33 eur.

2. Žalobca následne zaslal dňa 24.08.2022 podanie, v ktorom navrhol zmenu žaloby a podal aj nový návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Zároveň doplnil skutkové tvrdenia v tom, že Q. A. sa svojho dedičského podielu bezodplatne vzdala v prospech žalovanej a žalobcovi tak vzniklo právo domáhať sa neúčinnosti dohody dedičov, pretože jediným majetkom žalovanej sú práve nehnuteľnosti, ktoré po zosnulom poručiteľovi mala nadobudnúť, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, v podiele 1-ice. Tieto však boli medzičasom prevedené na tretie osoby a teraz už nie je možné uspokojiť sa z nich; ona sa totiž svojho podielu vzdala s cieľom ukrátiť ich spoločnosť. Žalobca uviedol, že má voči nej náhradovú pohľadávku, ktorú žiada priznať vo výške 28.581,61 eura s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne od 14.11.2021 do zaplatenia. Keďže uvedené nehnuteľnosti boli medzičasom prevedené na tretie osoby, bol by zákaz nakladať s nehnuteľnosťami nevykonateľný. Preto navrhol nariadiť neodkladné opatrenie. Má totiž za to, že dochádza k bezprostrednému ohrozeniu potenciálnej exekúcie. Nariadenie neodkladného opatrenia je o to viac dôvodné, keď sa žalovaná, konajúca prostredníctvom svojej matky, dlžníčky žalobcu, medzičasom zbavila svojho jediného majetku, ktorý nadobudla dedením. Q. A. v súčinnosti so žalovanou ako svojou maloletou dcérou, ktorej majetok spravuje, vyvíja snahu smerom k zatajovaniu tohto majetku s cieľom vytvoriť zdanie o svojej platobnej neschopnosti a zmať uspokojenie svojich veriteľov. Je teda nevyhnutné finančné prostriedky nadobudnuté predajom nehnuteľností čo najskôr zabezpečiť tak, aby nedošlo k ich spotrebovaniu, prípadne inému ujdeniu zo sféry dispozície žalovanej. Pohľadávka na zaplatenie kúpnej ceny bola už zrejme uhradená a žiadny iný hodnotný majetok maloletá žalovaná nevlastní. Keďže majetok maloletej spravuje jej matka, žalobca navrhol nariadiť neodkladné opatrenie voči žalovanej, ktorej navrhol zakázať nakladať s finančnými prostriedkami na jej účtoch do výšky 62.511,51 eura, najmä tieto spotrebovať, požičať alebo darovať a zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výberu týchto peňažných prostriedkov, či poveriť akúkoľvek inú osobu na nakladanie s týmito prostriedkami, a to až do právoplatného skončenia konania sp. zn. 16C/74/2022. Okrem toho žiadal uložiť zákaz Q. A., rod. C., nar.: XX.XX.XXXX, nakladať s finančnými prostriedkami maloletej žalovanej do výšky 62.511,51 eura, najmä tieto spotrebovať, požičať alebo darovať a zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výberu týchto peňažných prostriedkov z bankového účtu, na ktorom sú uložené až do právoplatného skončenia tohto konania sp. zn. 16C/74/2022. Podľa z uznesenia o dedičstve č.k. 36D/229/2021 zo dňa 14.03.2022 žalovaná mala dedením nadobudnúť okrem nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX už len pohľadávku (preplatok na zdravotnom poistení) vo výške 60,35 eura. Jediným majetkom žalovanej je teda uvedený preplatok vo výške 60,35 eura a výťažok z predaja zdedených nehnuteľností. Ak maloletá žalovaná v zastúpení jej matkou Q. A. bude konať s cieľom zatajiť tento majetok alebo ho inak vyviešť z dispozície žalovanej, nezostane jej žiadny majetok, z ktorého by bolo možné uspokojiť ich pohľadávku. Akákoľvek súdom poskytnutá ochrana v podobe priznania nároku žalobcu by už bola výlučne iluzórna a nie reálna.

3. Žalobca ďalej uviedol, že Q. A. vedela o svojom záväzku voči žalobcovi a voči nej prebieha aj súdne konanie, ktorého sa nezúčastňuje s vedomím, že jej nebude možné postihnúť žiadny majetok. Svojho dedičského podielu sa v celom rozsahu bezodplatne vzdala, pričom išlo o jednoznačné úmyselné konanie z jej strany. Navyše to urobila takým spôsobom, že si nad „svojím“ dedičským podielom naďalej zachovala kontrolu prostredníctvom maloletej žalovanej, ktorú ako jej jediná zákonná zástupkyňa po smrti otca zastupuje a spravuje jej majetok. Právne úkony maloletej žalovanej nebudú vyjadrovať priamo vôľu maloletej žalovanej, ale vôľu jej zákonnej zástupkyne, ktorá sa vzdala svojho dedičského podielu bez akejkoľvek náhrady, a tak predpoklad odporovateľnosti je tu naplnený. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca doložil listinné dôkazy, najmä platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 20Up/78/2022 zo dňa 08.02.2022, zápisnicu o pojednávaní vo veci vedenej na Okresnom súde Nitra sp. zn. 23Cb/36/2022, žalobu adresovanú Okresnému súdu Banská Bystrica, Uznesenie Okresného súdu Nitra (súdneho komisára) sp. zn. 36D/229/2021 zo dňa 14.03.2022, LV č. XXXX a zmluvu o splátkovom kalendári.

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že neodkladné opatrenie možno nariadiť na základe návrhu len vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady ustanovené v § 325 ods. 1 CSP, pričom návrh musí obsahovať náležitosti uvedené v § 326 CSP. Návrhu môže súd vyhovieť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že existuje právny vzťah medzi stranami, tento vyžaduje bezodkladnú úpravu a osvedčí sa dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebná taká miera dôkaznej istoty, ako pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Je však potrebné, aby boli aspoň v základnej miere osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Dôkazné bremeno, resp. bremeno osvedčenia spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia posudzuje súd len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín. Neodkladným opatrením by nemalo dochádzať k zásahu do práv nad nevyhnutnú mieru.

5. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobca sa vo veci samej domáha neúčinnosti právneho úkonu - dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva zo dňa XX.XX.XXXX uzavretých medzi Q. A. a žalovanou v konaní o dedičstve vedenom na Okresnom súde Nitre sp. zn. 36D/229/2021 pred súdnym komisárom, B. T. W.. Po rozhodnutí o prvom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca navrhol zmenu žalobného petitu na náhradovú pohľadávku, čo odôvodnil prevedením predmetných nehnuteľností na tretie osoby. Nový návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodni bezprostredným ohrozením potenciálnej exekúcie. Poukázal na vyvíjanie snahy matky žalovanej, ktorá v súčinnosťou s ňou smeruje k zatajeniu majetku s cieľom vytvoriť zdanie o svojej platobnej neschopnosti a tým zmariť uspokojovanie svojich veriteľov. K návrhu doložil dôkazy preukazujúce existenciu neprávoplatne judikovanej pohľadávky voči Q. A. na základe rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Nitra sp. zn. 23Cb/36/2022, ako aj existenciu úverovej pohľadávky voči dlžníkovi L., A..P.U., (zmluva o splátkovom kalendári), ktorú zabezpečovala ručením Q. A..

6. Súd skúmal podmienku uvedenú v § 324 ods. 3 CSP, či sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, a prijal záver, že žalobca správne podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože tento nemá voči žalovanej žiadnu pohľadávku, keďže túto má preukázateľne ešte neprávoplatne judikovanú rozhodnutím v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra sp. zn. 23Cb/36/2022 voči matke žalovanej ako dlžníčke žalobcu. Žalovaná nie je dlžníkom žalobcu, v dôsledku čoho neexistuje žiadna pohľadávka, ktorú by voči nej žalobca mal, preto je namieste žiadať nariadenie neodkladného opatrenia. Súd následne konštatoval, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, preto ho zamietol, a to v nadväznosti na záver, že zmyslom inštitútu odporovateľnosti právnych úkonov podľa § 42a a § 42b Občianskeho zákonníka je možnosť veriteľa domáhať sa žalobou na súde, aby určil, že dlžníkové úkony, ktorými ukracuje uspokojenie vymáhanej pohľadávky veriteľa, sú voči nemu právne neúčinné a možnosť požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k tomuto úkonu vôbec nedošlo. Reálne scudzenie predmetných nehnuteľností zo strany žalovanej na ďalšie osoby nemá za následok nemožnosť žalobcu domôcť sa predmetnej pohľadávky, ktorú má voči svojej dlžníčke. Žalobca je dostatočne a efektívne chránený hmotným právom v ustanovení § 42b ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech. Vlastnícke právo toho, kto mal z odporovateľného úkonu prospech k veci, ktorá bola predmetom tohto úkonu, nie je podmienkou odporovateľnosti v zmysle ustanovenia § 42a ods. 2 až 5 Občianskeho zákonníka, preto zmena vlastníctva v priebehu konania o určenie neúčinnosti právneho úkonu nemá právny význam (NS SR sp.zn. 4Cdo/44/2007 zo dňa 30. apríla 2007, 2Mcd0/19/2008 zo dňa 21. mája 2009). Ustanovenie § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka zakladá veriteľovi priamy nárok domáhať sa náhrady voči tomu, kto mal z odporovateľného úkonu prospech, a priznaniu tohto nároku musí predchádzať právoplatné určenie neúčinnosti právneho úkonu. Na základe rozhodnutia súdu, ktorým bola určená neúčinnosť právneho úkonu, sa veriteľ môže proti dlžníkovi domáhať nariadenia výkonu rozhodnutia postihnutím toho, čo odporovaným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie voči dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený. V prípade, že uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je možné (napr. preto, že osobe, v prospech ktorej dlžník odporovateľný právny úkon urobil, už takto nadobudnuté majetkové hodnoty nepatria), má veriteľ právo domáhať sa peňažnej náhrady voči tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech. Pojem prospech pritom znamená akýkoľvek majetkový osov bez ohľadu na to, či bol dosiahnutý na základe odplatného alebo bezodplatného

právneho úkonu. S poukazom na vyššie uvedené ani scudzením predmetných nehnuteľností, resp. ich iným právnym zatažením nebude znemožnený potenciálny budúci výkon rozhodnutia vo veci samej a nedôjde ku zmareniu účelu odporovacej žaloby, pretože žalobcovi zostane zachované právo na náhradu v peniazoch voči žalovanej vo výške jej prospechu z odporovateľného právneho úkonu.

7. Žalobca podľa názoru súdu prvej inštancie neosvedčil základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu obavy, že exekúcia bude ohrozená. Samotné tvrdenia o nepriaznivej finančnej situácii žalovanej, ktorá v súčinnosti so svojou matkou (žalovaná nie je ani vo veku X rokov) vyvíja snahu o zatajovanie majetku, má len hypotetický charakter v podobe ničím neosvedčeného skutkového tvrdenia. Tvrdenie o vytvorení akéhosi zdania platobnej neschopnosti žalovanej a do úvahy pripadajúcich jej možných zámeroch, samo o sebe nemôžu byť dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto veci. Takéto skutkové tvrdenia sú len čisto subjektívnym tvrdením žalobcu, na preukázanie pravdivosti ktorých je potrebné vykonať dokazovanie. Súd nemôže vychádzať z domniek, ktoré sú zatiaľ hypotetické a bez konkrétne osvedčenia uvedenej skutočnosti v podobe relevantnej právnej argumentácie alebo prostredníctvom listinných dôkazov. Navrhované neodkladné opatrenie je neprimerané aj vzhľadom na to, že po zmene žalobného petitu (o ktorom ešte súd nerozhodol), žalobca žiada nárokový petít vo výške 28.581,61, pričom navrhuje, aby zakázal žalovanej nakladať s finančnými prostriedkami až do výšky 62.511 eur, čo viac ako dvakrát prevyšuje navrhovanú výšku žalobného nároku. Žalobca žiadal vykonať v súvislosti s navrhovaným neodkladným opatrením dokazovanie, no takýto postup nie je možný, pretože žalobca zodpovedá za určitosť a vykonateľnosť petitu neodkladného opatrenia. Napokon súd považoval druhý petít navrhovaného neodkladného opatrenia za absolútne nadbytočný, ktorý je subsumovateľný pod prvý navrhovaný petít a je logické, že v prípade jeho nariadenia by nikto nemohol nakladať s peňažnými prostriedkami maloletej, teda ani jej matky. Neboli teda dané podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu, preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Žaloba je navyše predčasne podaná, lebo žalobca nedisponuje vymáhateľnou pohľadávkou voči dlžníkovi - matke žalovanej - podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vymáhateľnou pohľadávkou je totiž len taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t. j. pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. (NS SR sp. zn. 6Cdo/237/2017 zo dňa 24. júna 2020). Konanie sp. zn. 23Cb/36/2022 na Okresnom súde Nitra nie je zatiaľ právoplatne skončené, v dôsledku čoho neexistuje žiadna vymáhateľná pohľadávka žalobcu voči dlžníčke - matke žalovanej.

8. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý ho odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), h) CSP s tým, že: - súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, - konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, - súd nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, - súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a - rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jeho názoru je napadnuté uznesenie arbitrárne a nepreskúmateľné. Zotrvával na opodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha zabezpečenia finančných prostriedkov ako výťažku nadobudnutého z predaja nehnuteľností trom osobám. Žalobca nerozumie tomu, aký súvis má zachovanie náhradovej pohľadávky v prípade scudzenia nehnuteľností nadobudnutých ukracujúcim právnym úkonom so zabezpečením finančných prostriedkov, ktoré žalovaná predajom získala. Zmyslom navrhovaného neodkladného opatrenia je zabezpečenie takto nadobudnutých finančných prostriedkov pred ich ďalším únikom zo sféry dispozície žalovanej, čím by došlo k zmareniu uspokojenia aj náhradovej pohľadávky, pretože žalovaná nemá žiadny iný majetok. Náhradová pohľadávka v zmysle § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka bez nariadenia neodkladného opatrenia neposkytuje dostatočnú, ba žiadnu záruku uspokojenia pohľadávky žalobcu. Existencia náhradovej pohľadávky by predstavovala dostatočnú záruku uspokojenia jeho pohľadávky iba v prípade, ak by žalovaná disponovala iným a dostatočným majetkom. Je zrejmé, že ak zdedený majetok alebo výťažok z jeho predaja unikne zo sféry dispozície žalovanej, ochrana poskytovaná ustanovením § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka by bola výlučne iluzórna. Žalobca zotrval na tom, že dostatočne osvedčil skutočnosti, že konanie žalovanej vyvoláva dôvodnú obavu z ohrozenia prípadnej exekúcie. Pokiaľ sa dlžníčka žalobcu bezodplatne vzdala svojho dedičského podielu v dedičskom konaní, je reálny a aj dostatočne osvedčený jej úmysel svojím konaním ukrátiť žalobcu a znemožniť mu uspokojiť sa z majetku nadobudnutého dedením. Na podporu svojej argumentácie žalobca poukázal na niektoré rozhodnutia súdov prvej inštancie. Žalobca rovnako nepovažoval za správny názor súdu o tom, že navrhovaný petít je neprimeraný výške náhradovej pohľadávky žalobcu. Takýto záver súdu je podľa neho svojvoľný, pretože súd opomenul tú skutočnosť, že voči žalovanej má aj nárok na príslušné úroky z omeškania a má voči nej aj ďalšie pohľadávky, ktoré boli jej konaním

ukrátené. Úroky z omeškania si žalobca voči žalovanej uplatňuje vo výške 9 % ročne zo sumy 28.108,49 eura odo dňa 14.11.2021, ktoré zatiaľ predstavujú sumu 2.155,50 eura ročne a ročne sa navyšujú o ďalších 2500 eur. Jeho pohľadávka sa rozšíri aj o trovy konania. Požadované zabezpečenie finančných prostriedkov do výšky 62.511,51 eura je primerané výške ukrátenej pohľadávky, ktorá len v istine tvorí sumu 28.108,49 eura. Navyše súd mohol finančné prostriedky žalovanej neodkladným opatrením zabezpečiť iba v rozsahu, v ktorom toto obmedzenie považoval za primerané. Žalobca nepovažoval za správny ani záver súdu o tom, že odporovacia žaloba sa má opierať o vymáhateľnú pohľadávku, ktorá bola už judikovanej, a poukázal na rozhodnutie NR SR sp. zn. 3Cdo 102/99, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 44/2001, a aj na nález Ústavného súdu SR vo veci II.ÚS 136/09. Rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo 237/2017 bolo nepublikované a ojedinelé. Rozsudok súdu prvej inštancie sp. zn. 23Cb/36/2022 však medzičasom aj tak nadobudol právoplatnosť dňa 22.09.2022. Pokiaľ súd prvej inštancie odmietol zabezpečiť a vykonať dôkazy, ktoré žalobca navrhol v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia, tak toto vníma ako neprimerané vytváranie prekážok v prístupe k spravodlivosti. Nemožno uznať za opodstatnený záver, že by tým súd pomáhal žalobcovi osvedčiť jeho nárok a porušil by tak rovnosť zbraní. Žalobca totiž nevie objektívne získať navrhovanú kúpnu zmluvu a zabezpečiť ďalšie informácie, ktoré má súd priamo k dispozícii v jeho registroch. Navyše, ak súd prijal záver, že by bolo nadbytočné uložiť zákaz nakladania s finančnými prostriedkami tretej osobe, matke žalovanej, tak žalobca ani s týmto nesúhlasil. On totiž navrhol zakázať žalovanej nakladať s finančnými prostriedkami, a teda nejde o generálny zákaz vo vzťahu k akejkoľvek osobe, ale len vo vzťahu k osobe žalovanej. Je dôvodné, aby súd osobitný zákaz nakladať s finančnými prostriedkami uložil aj matke žalovanej. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd vyžiadal príslušnú dokumentáciu z Okresného úradu G., katastrálneho odboru, alebo Okresného súdu Nitra, a to kúpnu zmluvu, prípadne kompletnú zložku katastrálneho konania spisovej značky Z. XXXX/XX-XXX/XX ako titulu pre zápis zmeny vlastníckeho práva na liste vlastníctva číslo XXXX, a príslušného spisu Okresného súdu Nitra, ktorým bol schválený právny úkon maloletej žalovanej - kúpna zmluva Z. XXXX/XX-XXX/XX. Ak by boli dôvody na zrušenie napadnutého uznesenia a vrátenie vecí na ďalšie konanie, žalobca navrhol uložiť súdu prvej inštancie vyžiadať si označenú dokumentáciu a jej preskúmanie v kontexte podanej žaloby. Žalobca navrhol napadnuté uznesenie zmeniť po tom, čo odvolací súd zabezpečí navrhované dôkazy, a následne nariadiť neodkladné opatrenie v prospech žalobcu, ako bolo vymedzené v jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Zároveň žiadal priznať zo strany odvolacieho súdu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

9. Odvolací súd v zmysle § 329 ods. 1 CSP zaslal zákonnej zástupkyňi žalovanej na adresu jej trvalého pobytu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 16C/74/2022-82 zo dňa 20.09.2022 ako aj odvolanie žalobcu podané proti tomuto uzneseniu s tým, že sa môže k návrhu a k odvolaniu vyjadriť v lehote 10 dní. Zásielka súdu jej však nebola doručená z dôvodu, že na označenej adrese je neznáma (§ 111 ods. 3 CSP). Žalovaná tak vyjadrenie k odvolaniu žalobcu nepodala.

10. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie je vo vzťahu k žalovanej čiastočne dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil a neodkladné opatrenie voči žalovanej nariadil, s výnimkou požadovaného poverenia akejkoľvek inej osoby na nakladanie s finančnými prostriedkami, pričom v ostatnej časti, ktorým bol návrh žalobcu zamietnutý, podľa § 387 ods. 1 CSP uznesenie ako vecne správne potvrdil.

11. Pri rozhodovaní o odvolaní odvolací súd vychádzal z toho, že zákonnými ustanoveniami upravujúcimi neodkladné opatrenie je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie neodkladných účinkov a neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Zákon v ustanovení § 326 ods. 1 CSP uvádza, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 326 ods. 2 navrhovateľovi ukladá povinnosť pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, čo znamená, že nemôže ísť o odkaz na zabezpečenie listinných dôkazov, ktoré by prípadne súd mohol zabezpečiť až v konaní vo veci samej. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o

návrhu osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a rozhoduje spravidla bez pojednávania a bez vylúču strán. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže byť dosiahnuté najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a bez osvedčenia potreby neodkladne upraviť pomery. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce, že sú tu okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Pojem potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma.

12. Zmyslom neodkladného opatrenia vo všeobecnosti je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu a že toto právo môže byť ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je neodkladné opatrenie potrebné. Jedným z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení; navrhovateľ musí v návrhu osvedčiť potrebnosť navrhovaného neodkladného opatrenia, pričom ide predovšetkým o osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo exekučnom konaní. V prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu obavy z ohrozenia exekúcie je nutné, aby zo samotného návrhu vyplývala zrejmosť ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia.

13. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie rozhodol s odkazom aj na ustanovenie § 325 ods. 2 písm. c), d) CSP, podľa ktorého neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami, alebo aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala. Takýto typ neodkladného opatrenia obmedzuje dispozičné oprávnenie osoby vo vzťahu k určitej veci alebo právu. Vo všeobecnosti má vlastník právo s predmetom vlastníctva nakladať a toto právo je jedným zo základných subjektívnych oprávnení vlastníka (§ 123 Občianskeho zákonníka). Jeho obsahom je disponovanie s vecami alebo právami prostredníctvom právnych úkonov dvojstranných (napr. kúpna, darovacia, nájomná, záložná zmluva, zmluva o zriadení vecného bremena atď.), alebo jednostranných (napr. závet). Neodkladné opatrenie nesmie druhú stranu obmedzovať nad rozsah, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného účelu. Pri návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné rozlišovať, či navrhované neodkladné opatrenie má charakter podania vo veci samej, alebo takýto charakter nemá. V závislosti od toho súd bude postupovať buď podľa § 128 ods. 1, § 129 ods. 1 CSP alebo podľa § 327 CSP. V danom prípade bola podaná aj žaloba o určenie neúčinnosti právneho úkonu, a tak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemá charakter podania vo veci samej, keďže vecou samou je určenie neúčinnosti právneho úkonu.

14. Súd prvej inštancie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia so záverom o neopodstatnenosti návrhu na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia jednak voči žalovanej a tiež voči tretej osobe, matke žalovanej. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal dňa 19.08.2022 žalobu voči maloletej žalovanej o určenie, že právny úkon - dohoda dedičov Q. A., nar. XX.XX.XXXX, a maloletej N. A., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorená dňa XX.XX.XXXX pred notárom B.. T. W., O., so sídlom C. X, G., ako súdnym komisárom, ktorá bola schválená uznesením Okresného súdu Nitra, prostredníctvom B.. T. W., O., zo dňa XX.XX.XXXX, sp. zn. 36D/229/2021, Dnot 279/2021, je voči žalobcovi právne neúčinný. Túto žalobu podaním zo dňa 24.08.2022 žalobca zmenil tak, že žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu vo výške 28.581,61 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 28.108,49 eura odo dňa 14.11.2021 do zaplatenia do 3 dní. Zároveň podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanej a aj voči jej zákonnej zástupkyňi, matke, tak, aby im bol uložený zákaz nakladania s finančnými prostriedkami na účtoch žalovanej do výšky 62 511,51 eura, čo ďalej slovne špecifikoval. Podaním zo dňa 07.09.2022 žalobu opätovne zmenil a navrhol vydať medzitimný rozsudok, ktorým súd určí, že vyššie uvedený právny úkon dohody dedičov je voči žalobcovi právne neúčinný, a zároveň navrhol vydať rozsudok, že žalovaná je povinná zaplatiť mu sumu vo výške 28.581,61 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 28.108,49 eura odo dňa 14.11.2021 do zaplatenia do 3 dní. Svoju žalobu oprel o ustanovenie § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka týkajúcom sa odporovateľnosti právnych úkonov. Vzhľadom na to, že pôvodná žaloba a ani žaloba zmenená podaním

žalobcu zo dňa 24.08.2022 zatiaľ zákonnej zástupkyňi žalovanej nebola účinne doručená, zmenená žaloba naposledy podaním zo dňa 07.09.2021 je v zmysle § 141 CSP súčasným predmetom konania.

15. Žalobca do spisu doložil list vlastníctva č. XXXX na nehnuteľnosti v kat. úz. V., obec G., okres G., ktoré boli predmetom dedičského konania po otcovi žalovanej, maloletej N. A., a manželovi Q. A., zákonnej zástupkyne žalovanej - neb. M. N. A., O., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, a zároveň doložil aj ďalšie listiny, týkajúce sa zmluvy o úvere, na základe ktorej vznikol dlh z ručenia voči Q. A., a doložil aj uznesenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 36D/229/2021, Dnot 279/2021 zo dňa 14.03.2022, ktorým súd určil všeobecnú cenu majetku poručiťela sumou 200.000,35 eura, výšku dlhov sumou 75.037,34 eura a čistú hodnotu dedičstva sumou 125.023,01 eura. Z odôvodnenia tohto uznesenia je zrejmé, že dedička Q. A. navrhla uzatvoriť dedičskú dohodu, podľa ktorej by všetok majetok dedila maloletá dcéra, N. A., z dôvodu, aby bola v budúcnosti zabezpečená. Súd daným uznesením schválil dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva a právny úkon maloletého dediča, podľa ktorej maloletá N. A. nadobudla nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX kat. úz. V. v celosti voči spoludedičke Q. A. bezodplatne. Navyše nadobudla aj preplátok v sume 60,35 eura z titulu poisťného voči Z. J. O., Q..A., ako aj pohľadávku Z. Y. P. K. vo výške 16.451,36 eura, pohľadávky Y., Q..A., vo výške 57.118,07 eura a 569,43 eura, a daňový nedoplatok voči Mestu G. vo výške 83,48 eura.

16. Žalobca si podaním žaloby voči Q. A. ako ručiťelke uplatňoval na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 23Cb/36/2022 svoju pohľadávku z titulu úverovej zmluvy vo výške 28.108,49 eura s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 28.108,49 eura od 14.11.2021 do zaplatenia, s nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky v sume 40 eur a s trovami konania. Žalobca v rámci odvolacieho konania doložil kópiu rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 23Cb/36/2022-132 zo dňa 03.08.2022, ktorý v čase vydania napadnutého uznesenia do spisu doložený nebol a ktorým mu bola priznaná uvedená suma s príslušenstvom a aj trovami konania.

17. Žalobca s pôvodnou žalobou doložil do spisu aj list vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. V., vytlačený cez katasterportál dňa XX.XX.XXXX, kde v tom čase bola zapísaná ako vlastníčka maloletá žalovaná, avšak už vtedy bola na LV vyznačená plomba na základe Z.-XXXX/XXXX (kúpna zmluva). Súd prvej inštancie prvý návrh žalobcu na neodkladné opatrenie zákazom nakladania s nehnuteľnosťou zamietol uznesením č. k. 16C/74/2022-42 zo dňa 22.08.2022. Medzitým došlo k vydaniu rozhodnutia o návrhu na vklad vlastníckeho práva predmetných nehnuteľností iných osôb pod č. Z.-XXXX/XXXX, v dôsledku čoho žalovaná prestala byť ich vlastníčkou a v súčasnosti sú na LV č. XXXX zapísaní iní vlastníci.

18. Je zrejmé, že žalobca podal svoju žalobu s jeho konečným petitom s ohľadom na zákonné znenie ustanovenia § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech. V tomto prípade predmetom konania v zmysle žalobcom odporovaného právneho úkonu boli nehnuteľnosti, ktorých majúceho sa zdediť spoluvlastníckeho podielu sa jeho dlžníčka - matka a zákonná zástupkyňa maloletej žalovanej - zbavila uzatvorením dedičskej dohody v znení, že aj jej podiel nadobudla ako dedička maloletá žalovaná, pričom táto dedičská dohoda ako právny úkon maloletého dieťaťa bola schválená príslušným súdom. Samotnej pohľadávky voči dlžníčke - matke žalovanej - sa žalobca domáhal v inom súdnom konaní Okresného súdu Nitra, ktoré v čase vydania napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie ešte nebolo do spisu založené.

19. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho uznesenia poznamenal, že odporovať možno právnomu úkonu len za podmienky, že jeho pohľadávka bola judikovaná, t. j. priznaná príslušným orgánom. Žalobca namietal správnosť tohto záveru, avšak zároveň oznámil, že rozsudok pre zmeškanie Okresného súdu Nitra č. k. 23Cb/36/2022-132 zo dňa 03.08.2022, ktorým bola žalovaná dlžníčka Q. A. zaviazaná na zaplatenie sumy 28.108,49 eura s príslušenstvom a trovami konania, sa medzičasom stal právoplatným, a tak sa jeho pohľadávka stala judikovanou. Odvolací súd v tomto smere poznamenáva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky najnovšie prijal v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 1/2022 pod č. 2 judikát vychádzajúci z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/1/2022 zo dňa 17.05.2022 v znení, že vymáhateľná (pozn. - nie judikovaná) pohľadávka v zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka je pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať v základnom konaní. Keďže žalobca podľa vlastného oznámenia už disponuje s právoplatným rozsudkom, táto právna otázka sa stala medzičasom jednoznačne vyriešená. Zároveň riadiac sa uvedeným judikátom Najvyššieho súdu SR by pre úspešnosť žaloby postačovalo žalobcovi o.i. to, že by v konaní preukázal danosť jeho vymáhateľnej pohľadávky voči Q. A., ktorá by v čase rozhodovania súdu nemusela byť žalobcovi priznaná právoplatným rozhodnutím súdu.

20. Súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol najmä z dôvodu, že žalobca dostatočne neosvedčil potrebu jeho nariadenia z dôvodu ohrozenia výkonu exekúcie a nesplnil zákonné predpoklady na jeho nariadenie v nadväznosti na nový žalobný petit žalobcu v zmysle podania zo dňa 07.09.2022, ktorý je už v súčasnosti podľa § 141 CSP predmetom konania bez rozhodovania o pripustení zmeny žaloby, keďže pôvodná žaloba zákonnej zástupkyňi žalovanej zatiaľ doručená nebola. Pokiaľ súd prvej inštancie prijal záver, že nemohol vyhovieť návrhu žalobcu o zabezpečenie listinných dôkazov pre potreby nariadenia neodkladného opatrenia, odvolací súd tento postoj považoval za súladný s ustanovením § 326 ods. 2 CSP, podľa ktorého navrhovateľ musí k návrhu pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Nebolo teda povinnosťou súdu, aby na návrh žalobcu vyhľadával ďalšie listinné dôkazy pre účely konania o nariadenie neodkladného opatrenia, na rozdiel od konania o žalobe samotnej v zmysle § 132 ods. 1, 3 CSP, podľa ktorého sa v žalobe okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh; žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Odvolací súd v tomto smere poznamenáva, že len v konaní vo veci samej stačí navrhnuté dôkazy označiť a na dokazovanie samotné sa potom vzťahujú ustanovenia § 185 a nasl. CSP, zatiaľ čo v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia listiny musí k návrhu pripojiť sám žalobca a súd rozhoduje o jeho návrhu v skrátenom konaní, najneskôr v zákonnej 30-dňovej lehote. S ohľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že vytýkanie nezaobstarania navrhnutých listinných dôkazov súdom prvej inštancie zo strany žalobcu nemalo zákonný podklad a súd prvej inštancie prijal k tomu správny právny záver.

21. Odvolací súd posudzujúc ostatné odvolacie námietky žalobcu na základe obsahu spisu konštatoval, že žalobca pre účely neodkladného opatrenia dostatočne osvedčil svoju pohľadávku voči Q. A. doložením zmluvy o úvere a zároveň dostatočne osvedčil jej konanie, keď sa v dedičskom konaní po neb. manželovi svojho dedičského podielu vzdala a jej podiel tak prešiel na maloletú dcéru, ktorá by inak bola nadobudla svoj zákonný dedičský podiel na predmetných nehnuteľnostiach v rozsahu 1-ice k celku. Zároveň už z listu vlastníctva doloženého k podanej žalobe s vyznačenou plombou bolo zrejmé, že žalovaná, zastúpená matkou ako dlžníčkou žalobcu, s nehnuteľnosťami nakladá (vyznačená plomba pre vkladové konanie). Opodstatnenosť konečnej žaloby bude posudzovať súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej, čo však pre rozhodnutie o návrhu na neodkladného opatrenia voči maloletej žalovanej nebolo podľa názoru odvolacieho súdu až tak právne významné, pretože v súčasnom štádiu konania a bez vykonania navrhnutých dôkazov nemožno výsledok sporu prejedukovať. Odvolaciemu súdu sa tak javilo, že žalobca dostatočne osvedčil obavu z ohrozenia exekúcie možného rozhodnutia súdu z dôvodu, ak by bol v spore úspešný, pretože žalovaná v zastúpení jej zákonnou zástupkyňou, prípadne aj ňou splnomocneným zástupcom by fakticky mohla nakladať s finančnými prostriedkami, ktoré môže mať uložené na jej účtoch v peňažných inštitúciách, či už ich spotrebovaním, požičaním, darovaním alebo ich výberom.

22. S ohľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP čiastočne zmenil a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovanej nakladať s finančnými prostriedkami na jej účtoch do výšky 62.511,51 eura, t. j. do výšky jej zákonného podielu z čistej hodnoty dedičstva, a to spotrebovať, požičať a darovať ich a tiež ich vybrať (čo je súladné s návrhom žalobcu na zdržanie sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k ich výberu) až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16C/74/2022. Čo sa týka uvedenej sumy 62.511,51 eura, táto vyplýva z obsahu výroku uznesenia Okresného súdu Nitra sp. zn. 36D/229/2021, Dnot 279/2021, zo dňa 14.03.2022, podľa ktorého súd vyčíslil čistú hodnotu dedičstva vo výške 125.023,01 eura. Je zrejmé, že žalobca do výroku navrhovaného neodkladného opatrenia navrhol pojať polovicu z tejto sumy vo výške 62.511,51 eura, ktorá je síce vyššia, než istina jeho peňažnej pohľadávky voči Q. A., ale zároveň je zrejmé, že žalobcovi k tejto istine patrí aj príslušenstvo pohľadávky, ktorého výška do plnej úhrady nemôže byť v tomto čase známa, a v prípade úspechu v konaní by bolo možné pripočítať aj priznanú sumu trov konania. Výška celkovej pohľadávky žalobcu sa z dôvodu jej neplnenia žalovanou bude navyšovať o príslušenstvo, a tak celková výška tejto pohľadávky môže postupne narásť do oveľa vyššej sumy, než aká je v súčasnosti. Odvolací súd preto úvahy súdu prvej inštancie o nepomere pohľadávky žalobcu voči výške sumy, s ktorou by žalovaná nemala nakladať na základe neodkladného opatrenia, nepovažoval za právne významné. S prihliadnutím na uvedené v tejto časti návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za dostatočne osvedčený. Neodkladné opatrenie odvolací súd nariadil až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, ako žalobca žiadal, čo znamená, že právoplatným rozhodnutím či už kladným alebo záporným neodkladné opatrenie zanikne (§ 333 CSP).

23. V ostatnej časti navrhovaného neodkladného opatrenia odvolací súd považoval zamietajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne, a to v časti voči žalovanej s tou formuláciou, že sa jej má zakázať poveriť akúkoľvek inú osobu na nakladanie s finančnými prostriedkami. Odvolací súd konštatoval, že zákaz nakladania tak, ako je to vo výroku tohto uznesenia sformulované, v sebe subsumuje aj túto časť možného konania žalovanej, pretože v každom prípade by muselo ísť o jej úkon týkajúci sa nakladania s finančnými prostriedkami, a to bez ohľadu, či na to niekoho jej zákonná zástupkyňa poverí, alebo tak urobí ona sama. V tomto smere zamietnutie návrhu bolo vecne správne. Voči tretej osobe, matke žalovanej, súd prvej inštancie návrh správne zamietol, aj keď odvolací súd za dôvod zamietnutia považoval inú skutočnosť, než súd prvej inštancie, totiž že podľa aktuálnej procesnoprávnej úpravy nemožno nariadiť neodkladné opatrenie voči tretej osobe, t. j. v tomto prípade voči matke žalovanej, ktorá nie je stranou sporu, ale v konaní vystupuje len ako zákonná zástupkyňa žalovanej podľa § 68 ods. 1 CSP. Odvolací súd v tomto smere poznamenáva, že predchádzajúci procesný predpis, zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, účinný do 30.06.2016, v ustanovení § 76 ods. 2 umožňoval predbežným opatrením nariadiť povinnosť aj niekomu inému než účastníkovi, a to za podmienky, že to bolo možné od neho spravodlivo žiadať. Civilný sporový poriadok ako nový procesný predpis účinný od 01.07.2016 túto možnosť neumožňuje, preto bolo dôvodné návrh voči Q. A. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Potvrdenie časti zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd oprel o ustanovenie § 387 ods. 1 CSP.

24. Odvolací súd v závere poznamenáva, že nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanej nemôže mať vplyv na konečné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré bude vydané po vykonaní dokazovania a po zvážení opodstatnenosti podanej žaloby v súlade so zákonom a aj v súlade s judikatúrou týkajúcou sa právnej otázky odporovateľnosti právnych úkonov.

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval v súlade s ustanovením § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP, keďže rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. S trovami konania, ktoré vznikli v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia pred súdom prvej inštancie a tiež pred odvolacím súdom, sa súd prvej inštancie vysporiada v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

26. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).